

NOTAT4. november 2022
2021-28670**Bilag 7.1 – Strategiens formål og udgangspunkt****Formål**

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse har til formål at styrke udviklingen i dansk erhvervsliv ved at understøtte en sammenhængende decentral erhvervsfremmeindsats, herunder at der er sammenhæng mellem den decentrale og den statslige indsats. Blandt bestyrelsens hovedopgaver er at formulere en strategi, der danner grundlaget for investering af bestyrelsens midler til den decentrale erhvervsfremmeindsats, ligesom den sætter rammerne for kommunale erhvervsfremmeaktiviteter.

Baggrund

Bestyrelsens strategi skal danne grundlaget for udmøntning af den decentrale erhvervsfremmeindsats og EU's Regionalfond og Socialfonden Plus. Den nuværende strategi udløber ved udgangen af 2023, hvorfor der skal udarbejdes en ny strategi med ikrafttræden i 2024.

Faktaboks: Formålet med erhvervsfremme og bestyrelsens strategi

Det danske erhvervsfremmesystems formål, som bestyrelsens strategi skal bidrage til at realisere, følger af lov om erhvervsfremme. Her fremgår det, at formålet er at styrke udviklingen i dansk erhvervsliv gennem en sammenhængende erhvervsfremmeindsats på tværs af hele Danmark. Dette skal forbedre rammevilkårene for danske virksomheder med henblik på at fremme virksomhedernes produktivitet, konkurrenceevne, vækst og tilpasningsevne. Et element heri er at fremme den lokale og regionale erhvervsudvikling og udvikling i yderområderne samt at bidrage til sammenhæng i indsatsen ved koordinering og samarbejde mellem offentlige og private aktører og videninstitutioner.

Formålet afspejles i bestyrelsens aktuelle mission, der lyder:

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse vil styrke virksomhedernes produktivitet, konkurrenceevne og internationalisering gennem en effektiv, sammenhængende og lokalt forankret erhvervs- og turismeindsats med udgangspunkt i virksomhedernes behov, muligheder og udfordringer i alle dele af Danmark.

ERHVERVSSTYRELSENVejlsovej 29
8600 SilkeborgTlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post deb@erst.dk
www.erst.dk**ERHVERVSMINISTERIET**

Den nuværende strategi blev udarbejdet i umiddelbar forlængelse af erhvervsfremmereformen vedtaget af Folketinget i december 2018. Strategien og udarbejdelsen heraf tog derfor afsæt i et nyt erhvervsfremmesystem, hvor de bærende principper og hovedlinjer var besluttet politisk, men hvor disse forhold endnu ikke var fuldt implementeret. Strategien skulle derfor i høj grad understøtte eksekvering af reformen. Der er siden sket betydelig konsolidering af erhvervsfremmesystemet, hvor bestyrelsens arbejde de seneste fire år har bidraget til forenkling, sammenhæng og genkendelighed til gavn for de danske SMV'er.

Derudover var det væsentligt i udarbejdelsen af den nuværende strategi, at den skulle understøtte fuldt hjemtag af EU's Regional- og Socialfond 2014-2020. Det betød, at strategien skulle favne disse EU-programmers relativt brede strategiske rammer, så fremdriften i programmerne kunne opretholdes. Bestyrelsens nye strategi fra 2024 og frem skal derimod pejle efter de prioriteter, der fremgår af de danske EU-programmer for 2021-2027, så der skabes de bedst mulige vilkår for fuldt hjemtag af EU-midler i perioden frem mod 2027. Det betyder, at strategien generelt også bør udarbejdes med blik for de investeringsprioriteter, der gives med EU-programmerne.

Bestyrelsens opgave er således at udarbejde en strategi, som inden for lovbestemte, økonomiske og nye EU-relaterede rammer og med øje for virksomhedernes behov sætter fremtidens retning for den decentrale erhvervsfremme, herunder videreudvikling af bestyrelsens portefølje, signaturindsatser mv. Udgangspunktet for bestyrelsens strategiarbejde fremgår af figur 1 nedenfor, der uddybes i det følgende.¹

Figur 1. Udgangspunkt for bestyrelsens nye strategi

Virksomhedernes behov de kommende år

Med udgangspunkt i formålet om at styrke virksomhedernes produktivitet, konkurrenceevne og internationalisering skal strategien tage afsæt i virksomhedernes behov og muligheder for udvikling de kommende år. Dette er særligt aktuelt i tider med konjunkturudsving, hvor virksomhederne kan opleve usikkerhed, forsyningsudfordringer og barrierer – men også potentialer og udviklingsmuligheder – som resultat af blandt andet COVID-19, energi- og forsyningskrise og geopolitiske forandringer. Konjunkturudsvingene har ligeledes demonstreret, at virksomhedernes behov hastigt kan ændre sig i uforudsete retninger. Således ser SMV'erne ind i en årrække, der på flere fronter er markant anderledes end i 2019,

¹ Regionalfonden og Socialfonden Plus 2021-2027 beskrives nærmere i bilag 6.5.

hvor den nuværende strategi blev formuleret. Den nye strategi skal tage bestik af de nugældende forventninger til fremtiden. Derfor er det centralt, at strategien baseres på en forståelse af de tendenser, der har betydning for danske SMV'ers behov og udviklingspotentialer, såvel som viden om hvad der virker i den eksisterende portefølje af indsatser. Samtidig bør strategien rumme en agilitet, som gør bestyrelsen i stand til løbende at justere erhvervsfremmeindsatsen, så den kan møde uforudsete skift i virksomhedernes behov, hvilket erfaringerne med indsatser rettet mod COVID-19 viser relevansen af.

Grundlaget for at forstå virksomhedernes behov er et omfattende data- og videngrundlag og en bred inddragelse i strategiprocesen, hvormed data og dialog integreres, jf. bilag 4.2.3 og bilag 4.2.4.

Den eksisterende projektportefølje

I den nuværende strategiperiode har bestyrelsen understøttet en konsolidering på såvel aktør- (herunder særligt erhvervshuse, klynger og destinationsselskaber) som programniveau. Bestyrelsen har konsolideret programlandskabet, så der er etableret væsentlige signaturindsatser, herunder virksomhedsprogrammet og erhvervsfyrtårnene udover en række større indsatser vedr. kompetencer og iværksætteri. Det er et gennemgående træk, at de større strategiske indsatser medvirker til at forenkle det system, som SMV'erne møder, og dermed skaber et øget kendskab til tilbuddene, der ofte eksekveres lokalt. De væsentligste eksisterende indsatser i projektporteføljen er beskrevet i det følgende, da der lægges op til, at videreudviklingen heraf er blandt kernekomponenterne i den nye strategi og en væsentlig del af bestyrelsens strategiske råderum.

Erhvervshusene og Virksomhedsguiden

Erhvervshusene og Virksomhedsguiden er centrale led i leverancen af erhvervsfremmeydelser. *De seks erhvervshuse* er tværkommunale kompetencecentre, der yder specialiseret 1:1-vejledning til virksomheder og iværksættere. *Virksomhedsguiden* er en fællesoffentlige erhvervsfremmeplatform, der i 2021 havde ca. 1,1 mio. besøg fordelt på 528.500 besøgende med adgang til information, vejledning og digitale redskaber om opstart, drift og udvikling af virksomhed, samt overblik over mere end 500 erhvervsfremmetilbud, herunder Danmarks Erhvervsfremmebestyrelsens indsatser.

Erhvervshusene er samlet set den væsentligste operatør på erhvervsfremmeindsatser støttet af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, og bestyrelsen understøtter digital erhvervsfremme med udmøntninger, hvor forskellige erhvervsfremmeaktører udvikler digitale redskaber, der kan afvikles på Virksomhedsguiden. Med dette udgangspunkt kan den kommende strategi sætte retning for bestyrelsens fortsatte bidrag til videreudvikling af stærke kompetencecentre i erhvervshusene og digitaliseringen af erhvervsfremmeindsatsen på Virksomhedsguiden.

Virksomhedsprogrammet

Virksomhedsprogrammet er en velkendt og anerkendt erhvervsfremmeindsats blandt SMV'erne og en hjørnesteen i det nuværende erhvervsfremmesystem. Gennem de tematiske underspor i programmet, fx SMV:Grøn og SMV:Digital, tilbydes danske SMV'er bl.a. tilskud til rådgivning og investeringer.

Med den kommende erhvervsfremmestrategi kan bestyrelsen sætte strategisk retning for, hvordan programmet skal videreudvikles, og hvilken rolle det skal spille i de kommende års erhvervsfremmesystem.

Klyngeindsatsen

Med strategien har bestyrelsen til opgave at udpege en række erhvervs- og teknologiområder (styrkepositioner og spirende områder), som danner grundlag for, at uddannelses- og forskningsministeren kan udpege op til én klyngeorganisation inden for hvert område til at varetage en landsdækkende klyngeindsats på feltet. Det er således bestyrelsen, som beslutter inden for hvilke områder i Danmark, der kan være en offentligt støttet klyngeindsats. Bestyrelsen skal udpege 10-12 styrkepositioner og et mindre antal spirende områder til klyngeindsatser.

Med den kommende strategi og udpegningen af erhvervs- og teknologiområder kan bestyrelsen tage afsæt i det eksisterende aktørlandskab og se på behovet for ændringer eller tilføjelser til de erhvervs- og teknologiområder, som er udpeget i den nuværende strategi. Bestyrelsen kan desuden sætte den strategiske retning for videreudviklingen af sin klyngeindsats og derved samspillet med andre indsatser på erhvervsfremme- og innovationsområdet, fx erhvervsfyrtårnene.

Erhvervsfyrtårne

Erhvervsfyrtårnene tager afsæt i stedbaserede potentialer og lokale ambitioner med henblik på at udvikle fremtidens danske styrkepositioner rundt om nogle af tidens største udfordringer og offentlige investeringer. Erhvervsfyrtårnene er dermed eksempler på sammenhængende og lokalt forankrede indsatser, hvor lokale, nationale, offentlige og private aktører bidrager til fælles indsatser om realisering af langsigtede, markedsbårne ambitioner. I erhvervsfyrtårnene kombineres en række af erhvervsfremmesystemets virkemidler og aktører, herunder klyngeorganisationer, kommuner, bestyrelsens investeringer og private virksomheder. Med strategien kan bestyrelsen sætte den strategiske retning for bestyrelsens bidrag til videreudvikling af erhvervsfyrtårnene.

Målrettede indsatser

Som supplement til bestyrelsens signaturindsatser er der en række målrettede indsatser, der typisk iværksættes for at imødekomme behov og tendenser af geografisk, sektoriel, teknologisk eller anden tematisk karakter, fx indsatser målrettet kvalificeret arbejdskraft, ligesom bestyrelsen spiller en særlig rolle på turismeområdet. Bestyrelsen kan med strategien forholde sig til, hvornår der er potentiale for målrettede indsatser som supplement til signaturindsatser, samt hvilke principper der er styrende for at investere mere målrettet.

Formelle rammer og krav til indhold

Bestyrelsens opgave med formulering af strategien skal henholde sig til lovgivning, EU-programmer, rammeaftaler mv. Af lov om erhvervsfremme og dertilhørende bemærkninger følger flere indholdskrav til strategien, der skal:

- Indeholde regionale kapitler om lokalt forankrede indsatser.

- Indeholde sektorspecifikke kapitler og udpege erhvervs- og teknologi-områder til klyngeindsatser (10-12 styrkepositioner og et mindre antal spirende områder), hvor der kan udbydes offentlig finansiering til klynger.
- Omfatte yderområderne.

Løsning

Strategien tilrettelægges, så den bidrager til at realisere erhvervsfremmesystemets formål om at styrke udviklingen i dansk erhvervsliv gennem en sammenhængende erhvervsfremmeindsats på tværs af hele Danmark. Med det udgangspunkt lægges der op til, at strategien udarbejdes med blik for, at den tjener flere funktioner og derfor skal være instrumentel en række henseender som:

- Prioriteringsværktøj for investeringer
- Kernefortælling for bestyrelsens virke og fokus
- Samordning af strategisk fokus for erhvervsudvikling i hver landsdel
- Rammesætning for kommunal erhvervsservice
- Orienteringspunkt for erhvervsfremmeaktører og øvrige interessenter

Herunder kan bærende indholdselementer i den nye erhvervsfremmestrategi være:

- Overordnede visioner for udviklingen af erhvervsfremmeindsatsen.
- Hovedtendenser, udfordringer og muligheder, som SMV'erne forventes at møde de kommende år, samt centrale temaer, hvor bestyrelsen kan skabe størst effekt for SMV'erne, og som erhvervsfremmesystemet særligt skal fokusere på de kommende år. Det kan fx være grøn omstilling, digitalisering, forsyningssikkerhed og lign.
- Regionale kapitler med beskrivelse af stedbundne behov, barrierer og potentialer samt lokale erhvervspolitiske prioriteter under hensyntagen til bestyrelsens signaturindsatser.
- Eksisterende signaturindsatser og strategisk retning for videreudvikling af disse, herunder Virksomhedsprogrammet og erhvervsfyrtårne samt øvrige centrale indsatsområder, fx kvalificeret arbejdskraft, social inklusion mv.
- Erhvervs- og teknologiområder (styrkepositioner og spirende områder), der sætter rammerne for klyngeindsatsen fra 2025 og frem.